

Núria Illas: "No hi ha soroll només als carrers, sinó també dins el nostre cap"

Dv, 27/03/2020 per Catalunya Religió

(Lucía Montobbio -CR) A principis de mes aquest mitjà es trobava amb Núria Illas, priora del monestir de Santa Maria de Valldonzella. Les reflexions que va compartir Illas segueixen sent completament vigents malgrat l'actualitat no ens ha permès publicar-les abans.

El monestir de Santa Maria de Valldonzella es troba al barri de Sarrià- Sant Gervasi de Barcelona, allà hi viu una comunitat femenina cistercenca que es dedica a la vida contemplativa. El monestir modernista es pot visitar, i té un pes cultural i arquitectònic per la ciutat comtal. A més a més, des de fa dos anys, l'edifici té un ús Sanitari-Social, donat que en una de les seves ales, l'Ordre de Sant Joan de Déu pugui acompanyar i atendre infants i adolescents que pateixen malalties mentals. Ens rep **Núria Illas**, priora de la comunitat.

Com descobreix la seva vocació?

Sempre he trobat curiositat per cultivar la meva espiritualitat. Des de ben petita, m'ha agradat gaudir en plenitud de la fase vital que m'ocupava en el moment present. Ocupar-me de l'aquí i de l'ara de forma plena. Per exemple, quan vaig estudiar arts a l'escola la Massana, o quan vaig estudiar Infermeria i em vaig diplomar en medicina tropical, o quan vaig ser missionera a Burundi.

Després de tot, com arribar a optar per la vida contemplativa?

Doncs, vaig escollir aquesta opció vital de gran. Durant la meva activitat com a missionera a Burundi durant cinc anys, vaig viure de forma directa el conflicte entre els hutus i els tutsis, i em van dir que el millor era tornar a Barcelona. I vaig decidir que sí, vaig pensar que encara em quedava molta vida i servei per oferir i donar. Vaig veure clar que si em quedava allà, hi havia molt risc que acabés morint.

Ha vist la pel·lícula Hotel Ruanda?

Molts m'han recomanat aquesta pel·lícula, es veu que descriu molt bé el que va passar llavors, va ser una massacre civil, un genocidi, després de l'assassinat del president ruandès **Habyarimana** va començar la matança dels ciutadans tutsis per part de soldats i altres ciutadans hutus. Va ser un conflicte molt sangonent. Si tinc ocasió, visionaré el film.

Quan arriba a Barcelona, com va continuar el seu camí?

Quan vaig arribar aquí el meu pare estava malalt i vaig dedicar-me de ple a cuidar d'ell i d'atendre'l. I en aquest mateix procés, de cuidar a l'altre, vaig sentir que tenia la necessitat d'entregar-me a Déu, de dedicar-me exclusivament a pregar i a escoltar-lo. Aquí, a Valldonzella ja hi havia estat, i m'agradava el silenci d'aquest lloc. Així que vaig optar per acostar-me més a l'orde cistercenc i quedar-me al monestir. Fins a arribar aquí, com a monja benedictina del monestir de Valldonzella.

Com va ser que veu cedir l'ús d'una part del monestir a l'Ordre Sant Joan de Déu?

Als pares de sant Joan de Déu els coneixem de fa temps, amb ells fem altres projectes conjunts com l'hort que tenim on venen a treballar persones que atenen des de l'acció social. I bé, d'aquest espai se sabia que estava buit, el monestir és gran i nosaltres som només 7 monges. I és clar, era un espai molt cotitzat, està a Barcelona, però a l'hora és silenciós, lluminós, un espai ideal per recollir-se.

De tant en tant, algú picava a la porta. S'acostava l'un i l'altre preguntant si seria possible fer *a* o *b* en el nostre monestir. Ara mateix recordo a un grup que volia desenvolupar un projecte artístic molt interessant, però és clar, el monestir no estava per aquest ús en concret. I així fins que va arribar la proposta "Acompanya'm" de l'Ordre Hospitalària de Sant Joan de Déu.

Què és el que us va fer convèncer?

Quan ells van arribar, vam veure que era un projecte que venia de l'església, i a més a més tenia una finalitat social, d'atendre a persones que són vulnerables, joves i infants que pateixen malalties mentals. Aquesta vegada, la proposta tenia els ingredients per encaixar-hi.

La comunitat va estudiar la descripció del projecte, vam pregar, i vam discernir fins que vam veure que totes estàvem d'acord. No va ser tan fàcil com això, perquè el monestir és un edifici catalogat, i l'Ajuntament havia d'estudiar l'estructura, i veure quines rehabilitacions eren oportunes que es fessin per poder adquirir l'ús socio-sanitari, on poder atendre a aquest col·lectiu de persones.

De quina manera s'implica la comunitat en aquest projecte?

De forma directa no ens impliquem, però sí que a voltes participem d'alguna activitat puntal. Per exemple, al Nadal, sí que fem alguna celebració junts. També, de vegades els professionals de la unitat ens demanen que preguem per aquell jove, o per aquell nen. Acol·lim amb il·lusió i dedicació aquestes peticions, i després ens agrada saber com evolucionen.

Aquesta cessió d'ús en què consisteix?

Nosaltres els hem donat aquest espai que no utilitzàvem, i ells l'han reformat, adequat, i ens paguen un petit lloguer. És una entrada que també ens va bé per mantenir la nostra comunitat. Així és com hem trobat un benefici mutu. Sota el meu punt de vista, crec que en un futur, més comunitats i més monestirs es trobaran en situacions similars. Per part de la nostra comunitat estem contentes de saber que aquest espai acull a infants i joves vulnerables que tenen entre 9 i 18 anys. Tots ells pateixen malalties mentals, alguns estan tutelats per l'estat, altres estan sota la tutela dels seus pares però requereixen d'una atenció especial. Els tractaments que es fan van dels 9 als 18 mesos. Hi ha, en concret 30 places. La veritat és que les vegades que he pogut presenciar com treballa l'equip de professionals, he quedat admirada.

I, aquesta activitat, pot conviure amb el vostre ora et labora?

Sí, sí, i tant. Estem separats en diferents blocs. Nosaltres estem en aquesta part del monestir i ells aquí (senyala diferents zones a una fotografia), no hi ha connexió directa, no ens creuem. Podem desenvolupar perfectament les nostres activitats en paral·lel sense interferir els uns en la vida dels altres.

En què treballa la vostra comunitat?

El nostre dia a dia té moments per pregar en solitari, pregar en comunitat, i per treballar. Tenim l'hort del qual obtenim la collita de verdures i fruites que mengem, després està l'hostatgeria on acollim persones que venen a cercar silenci, un espai de pregària, o concentració per acabar una tesi doctoral o per preparar-se per un examen difícil; tenim el taller d'enquadernació; i també fem aquestes icones que veieu a la prestatgeria. Dins la fusta posem icones de la mare de Déu i de l'infant Jesús i les venem, per exemple, podeu trobar-les al Monestir de Montserrat.

Com troba d'important el silenci avui?

Les persones que arriben aquí, queden parades del silenci que hi ha en aquesta casa. Les persones no estan acostumades al silenci, avui dia es fa una cosa rere l'altra amb molta velocitat. No hi ha soroll només als carrers, sinó també dins el nostre cap. I quan de sobte arriba el silenci, ens trobem assedegats d'ell. El silenci és vital per posar ordre a les nostres idees, per trobar-se a un mateix. Nosaltres no fem només silenci per pregar, també, al final del dia, fem silenci per poder-nos endreçar i pensar en el que farem l'endemà.

Què significa "acollida"?

Acollir significa abraçar a l'altre sense saber què ve a buscar al nostre monestir. Nosaltres hem de fer que la seva estança sigui el més còmoda possible. A més, l'acollida la tenim com a punt essencial en l'orde de sant Benet, "Era foraster i em vàreu acollir".

Aquest monestir té molta història, hi ha alguna anècdota que vulgui recordar?

A mi m'agrada explicar el que ens va dir una artista sobre les parets del monestir fetes amb maons. Va dir que així com hi ha monestirs fets del material extret de les

pedreres de Montjuïc, el monestir de Valldonzella estava fet de la nostra terra, i com que era terra de Catalunya, l'estructura era senzilla però ferma com la seva gent.